

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

12 במרס 2008

217

ה' באדר ב' התשס"ח

עמוד

הצעת חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון מס' 6) (הטלת תפקידים).
התשס"ח-ח-2008. 236

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת:

**הצעת חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון מס' 6)
(הטלת תפקידים), התשס"ח-2008***

1. תיקון סעיף 39 בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 39, אחרי "והטיפול בו" יבוא "לרבות כללים בדבר התנהגות מבקרים בו".
2. אחרי סעיף 41 לחוק העיקרי יבוא:
- הוספת סעיפים 41א עד 41ח
- "מתן היתר לניהול 41א. (א) בלי לגרוע מהוראות לפי סעיף 41, רשאי השר לתת היתר לניהול אתר לאומי לגוף נוסף על הגופים המנויים באותו סעיף (בפרק זה - היתר לניהול אתר לאומי), שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא תאגיד שהתאגד בישראל הפועל שלא למטרות רווח;
- (2) בין מטרותיו שימור מבנים ואתרים בעלי חשיבות לאומית היסטורית בהתפתחות היישוב בארץ;
- (3) התאגיד, נושא משרה בו או מנהל התאגיד לא הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין התאגיד ראוי לנהל אתר לאומי, ולא הוגש נגד מי מהם כתב אישום בשל עבירה כאמור, שטרם ניתן לגביו פסק דין סופי.
- (ב) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים נוספים על אלה המנויים בסעיף קטן (א).
- 41ב. (א) בחירת בעל היתר לניהול אתר לאומי תיעשה בהליך תחרותי ושוויוני פומבי, שבמסגרתו יתקבלו הצעות מגופים מעוניינים שמתקיימים בהם התנאים לפי סעיף 41א.
- (ב) המציעים כאמור בסעיף קטן (א) יידרשו להציע תכנית לניהול אתר לאומי, שתשמש, בין היתר, להערכת התאמתו של המציע לקבלת היתר.

ד ב ר י ה ס ב ר

ניהולו של אתר לאומי על גופים ציבוריים נוספים, כדי לשפר את ניהולם ואת החוקתם של האתרים הלאומיים.

מוצע כי השר יוכל לתת היתר לניהול אתר לאומי לתאגיד שהתאגד בישראל, שאינו פועל למטרת רווח, ושבין מטרותיו שימור מבנים ואתרים בעלי חשיבות לאומית היסטורית בהתפתחות היישוב בארץ, בהתקיים תנאים אחרים (סעיף 41א המוצע).

כדי להבטיח בחירה הוגנת ושוויונית של גופים כאמור מוצע כי בחירתם תיעשה בהליך פומבי של בחינת כמה

חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק), מסדיר את ההכרזה על אתרים לאומיים, שהם אתרים בעלי חשיבות לאומית והיסטורית בהתפתחות היישוב בארץ ואת הטיפול בהם. לפי סעיף 41ג) לחוק, רשאי השר להגנת הסביבה (להלן - השר) להטיל ניהול של אתר לאומי על רשות מקומית שבתחומה הוא נמצא. עד היום הכריז שר הפנים, לפי הוראות סעיף 38 לחוק, על 19 אתרים כאתרים לאומיים, אולם מכיוון שרבים מהם אינם נשמרים ומטופלים כראוי או אינם מטופלים כלל, מוצע בהצעת החוק המתפרסמת בזה לאפשר את הטלת

* הצעת חוק מס' 1261/17/פ' הועברה לוועדה ביום ט"ו בכסלו התשס"ז (6 בדצמבר 2006).
1 ס"ח התשנ"ח, עמ' 202; התשס"ה, עמ' 716.

(ג) השר רשאי לדרוש ממציע כאמור בסעיף קטן (א) כל מידע הדרוש לשם בחינת הצעתו.

(ד) בפרק זה, "תכנית לניהול אתר" – תכנית לשימור, לשיקום ולתחזוקה של אתר לאומי, לרבות השימוש המתוכנן באתר ובמבנים שבו, פירוט המקורות הכספיים למימון פעילות השימור, השיקום והתחזוקה של האתר ולמתן שירותים למבקרים בו.

(א) היתר לניהול אתר לאומי יכלול תכנית לניהול אתר כפי שהגיש המציע כאמור בסעיף 41ב, או בשינויים שקבע השר, ואת אופן ביצועה.

תנאי ההיתר לניהול אתר לאומי 41ג.

(ב) השר רשאי לקבוע תנאים בהיתר לניהול אתר לאומי, לרבות תנאים שיש לקיים לפני שההיתר ייכנס לתוקפו, וכן הוראות והגבלות בכל עניין הנובע מהוראות לפי חוק זה.

(ג) בעל היתר לניהול אתר לאומי ימלא אחר כל תנאי ההיתר, כפי שקבע השר.

(א) היתר לניהול אתר לאומי יהיה לתקופה שלא תעלה על עשר שנים.

תוקף ההיתר לניהול אתר לאומי 41ד.

(ב) השר רשאי לבטל, להגביל או להתנות היתר לניהול אתר לאומי, אם מצא כי נתקיים אחד מאלה, ובלבד שנתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו:

(1) בעל ההיתר לא קיים הוראות לפי חוק זה, שחומרת הפרתן מצדיקה ביטול, הגבלה או התניה של ההיתר;

(2) בעל ההיתר לא גילה לשר מידע שנדרש לגלותו או שמסר לו מידע כוזב או שגוי;

(3) בעל ההיתר הפר תנאי מהתנאים שקבע השר לפי סעיף 41ג;

(4) חדלו להתקיים בבעל ההיתר אחד או יותר מהתנאים לפי הוראות חוק זה, המכשירים אותו לנהל אתר לאומי, או התקיים בו תנאי, לפי הוראות חוק זה, אשר היה פוסל אותו מלנהל אתר לאומי;

(5) טובת הציבור מחייבת זאת.

ד ב ר י ה ס ב ר

לאומיים, ולו יוקנו סמכויות פיקוח מינהליות, כגון הסמכות לתת צו הפסקת פגיעה או צו הפסקה מינהלי לפי סעיפים 54 ו-55 לחוק. למנהל לעניין אתרים לאומיים וכן לממונים שימנה השר לעניין זה תהיה סמכות כניסה לכל אתר לאומי לשם מילוי תפקידם. כמו כן, הסמכויות הנתונות לרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים לעניין רישוי עסקים ופעולות אסורות, בתחומי אתר לאומי יהיו נתונות למנהל לעניין אתרים לאומיים (סעיף 41ח המוצע).

עוד מוצע, כי בעל ההיתר יגיש לשר, אחת לשנה, דין וחשבון על פעולותיו, וכן כי יהיה עליו למסור לשר מסמכים ומידע על פעולותיו כל אימת שיידרש לעשות כן (סעיף 41ז המוצע).

הצעות, שיערך לפחות אחת לעשר שנים. הגופים שיגישו הצעה כאמור, יציעו תכנית לניהול אתר, ובה יפרטו, בין היתר, את תכניתם לשימור, לשיקום ולתחזוקה של האתר הלאומי, ואת המקורות הכספיים למימון פעילות זו. בהיתר שיתן השר ייכללו תכנית הניהול כפי שהוצעה, או בשינויים שעליהם יחליט השר, ותנאים נוספים שקבע השר (סעיפים 41ב ו-41ג המוצעים).

בהצעת החוק הוראות נוספות, בין היתר לעניין הגבלת תוקפו של ההיתר, ביטולו או פגיעת תוקפו, ולעניין תפקידיו של בעל ההיתר (סעיפים 41ד ו-41ז המוצעים).

לשם פיקוח יעיל על פעילות בעל ההיתר בניהול האתר הלאומי, מוצע כי השר יוכל להסמיך מנהל לעניין אתרים

- (ג) תוקפו של היתר לניהול אתר לאומי יפוג באחד מאלה:
- (1) בעל ההיתר החליט על פירוקו מרצון או שביטול המשפט נתן צו לפירוק;
- (2) בית המשפט נתן צו כינוס נכסים או צו פירוק זמני בעניינו של בעל ההיתר;
- (3) בית המשפט נתן צו הקפאת הליכים, כמשמעותו בסעיף 350(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999², בעניינו של בעל ההיתר.
- (ד) בעל היתר לניהול אתר לאומי אינו זכאי לפיצוי כלשהו בשל ביטול, הגבלה או התניה של ההיתר, לפי סעיף קטן (ב).
- היתר לניהול אתר לאומי וכן זכויות בעל ההיתר בנכסים באתר לאומי, אינם ניתנים להעברה, לשעבוד או לעיקול.
- בעל היתר לניהול אתר לאומי יחזיק, יפעיל ויטפח את האתר הלאומי שבניהולו, יבצע פעולות לשימור האתר וייתן שירותים למבקרים, בהתאם להוראות לפי חוק זה ולתנאי ההיתר.
- בעל היתר לניהול אתר לאומי יגיש לשר, אחת לשנה, דין וחשבון על פעולותיו, וכן חייב הוא למסור לשר, או למי שהוא הסמיך לעניין זה, מסמכים ומידע על פעולותיו, כל אימת שיידרש לעשות כן.
- השר ימנה, מבין עובדי משרדו, מנהל לעניין אתרים לאומיים; למנהל כאמור יהיו נתונות, לעניין אתרים לאומיים, הסמכויות המוקנות למנהל לפי סעיפים 54 ו-55.
- (א) השר ימנה, מבין עובדי משרדו, מנהל לעניין אתרים לאומיים; למנהל כאמור יהיו נתונות, לעניין אתרים לאומיים, הסמכויות המוקנות למנהל לפי סעיפים 54 ו-55.
- (ב) לצורך פיקוח על הוראות לפי חוק זה, בכל הנוגע לניהול אתר לאומי על פי היתר, רשאי השר להסמיך, מבין עובדי משרדו, ממונים לעניין אתרים לאומיים.
- (ג) לשם מילוי תפקידם תהיה למנהל לעניין אתרים לאומיים ולממונים לפי סעיף זה סמכות כניסה לכל אתר לאומי.
- (ד) סעיפים 29 ו-30(א) עד (ג) יחולו לעניין אתרים לאומיים, וסמכויות המוקנות לרשות לפי סעיפים אלה יהיו נתונות למנהל לעניין אתרים לאומיים שמונה לפי סעיף קטן (א).

ד ב ר י ה ס ב ר

- בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת באפשרות לעגן בחקיקה תקציב שייוחד למימון הטיפול
- באתרים לאומיים, וכן בצורך בהוראות שיבטיחו הלימה בין הזכויות במקרקעי האתר ובין תנאי ההיתר.

חברי הכנסת: שי חרמש, ליה שמטוב, מיכאל איתן, חיים אורון, דוד אזולאי, משה גפני

² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.